

Héber exegetikai és liturgikus szövegek: Az Énekek éneke rabbinikus magyarázata
Hebrew exegetical and liturgical texts: The Rabbinic interpretation of the Song of Songs

Tematika

A szeminárium célja:

Az *Énekek éneke* a *Biblia* legtöbbet értelmezett, illetve vitatott könyve. A rabbinikus értelmezés alapja, hogy a könyv két „szereplőjét” Istennel és az Ő Népével azonosítja. Az aggadikus, homiletikus midrások csoportjába tartozó *Énekek éneke Rabba* magyarázata is ebbe az elképzelésbe simul.

A midrásolvasó szeminárium célja, hogy az *Énekek Rabba* egy egységének olvasása és értelmezése által bepillantást kapjunk abba, mit is jelent az *Énekek* egy-egy képének Isten és Izrael kapcsolatára vonatkoztatása. Az ÉnR 4,1-4 struktúrája is különleges, ezért a midrás szövegének vizsgálatában ez is helyet kap.

Jegyszerzés feltételei:

- óra részvétel (otthoni felkészülés, rendszeres óralátogatás, órai aktív részvétel, évközi dolgozat) (60%)
- félév végi beszámoló (40%)

Olvasandó szöveg:

ÉnR 4,1-4

Szövegkiadás:

מדרש רבה המבואר : והוא ביאור ע"ד הפשט בלשון קלה ובהירה, מיוסד על מפרשי המדרש ... בתוספת מאות מראי מקומות חדשים למאמרי המדרש, ובסופו קונטרס הערות, וקונטרס פירושים ורעיונות שלוקטו מספרי דרוש, מוסר וחסידות, שיר השירים רבה חובר לוקט ונערך ע"י חברי "מכון המדרש המבואר ירושלים תשנ"ה.

Kéziratok:

<http://www.schechter.ac.il/מדרש%20שירים%20השירים%20רבה/>

Szótár:

Jastrow, Marcus, *A Dictionary of the Targumim, the Talmud Babli and Yerushalmi, and the Midrashic Literature, I-II*, Jerusalem, Horeb, 1903.

Fordítás:

Midrash Rabbah X, [2]: Song of Songs, Freedman, H. – Simon, Maurice, Eds., Simon, Maurice, Transl., London -- New York, Soncino, 1983.

Szakirodalom:

קדרי, תמר, למלאכת העריכה במדרש שיר השירים רבה, ירושלים, תשס"ד, 2004.

RAPP, Birke, *Rabbinische Liebe, Untersuchungen zur Deutung der Liebe des Hohenliedes auf das Studium der Tora in Midrash shir haShirim Rabba*, PrintPartners Ipskamp B. V., Enschede, 2003.

BLANC, Luis F. Giron, *Song of Songs in Song of Songs Rabbah*, in: *Encyclopedia of Midrash II*, 857 - 870.

BOYARIN, Daniel, *Two Introduction to the Midrash on the Song of Songs*, *Tarbiz* 56, (1987) 479-500.

BOYARIN, Daniel, *The Song of Songs, Lock or Key: The Holy Song as a Mashal*, in: *Intertextuality and Reading of the Midrash*, Bloomington, Indiana University Press, 1990, 105-116.

GIRÓN-BLANC, Luis F., *Vocabulary Studies on Midrash Song of Songs Rabbah*, *PWCJS* 10, 4.1 (1990), 31-38.

HIRSHMAN, Menachem, *Love and Holiness: The Midrash on Song of Songs and Origen's Homilies*, in: *A Rivalry of Genius, Jewish and Christians Biblical Interpretation in Late Antiquity*, Albany, 1996, 83-94.

KADARI, Tamar, *Rabbinic and Christian Models of Interaction on the Song of Songs*, in: *Interaction between Judaism and Christianity in History, Religion, Art and Literature*, szerk. Marcel POORTHUIS, Joshua J. SCHWARTZ és Joseph TURNER, Brill, 2008, 65-82.

KUSHELEVSKY, Rella, *Reading Midrash Today: A Study of "Rabbi Hanina ben Dosa and his stone" in: Song of Songs Rabbah 1.4*, in: *Torah of the Mothers*, 2000, 326-337.

LACHS, S. T., *The Proems of the Canticles Rabba*, *JQR*, 1965-66, Vol. LVI., 225-239.

NEUSNER, Jacob, *Song of Songs Rabbah, An Analytical Translation I-II.*, *Brown Judaic Studies* 197 és 198, Atlanta, Georgia, Scholars Press, 1989.

NEUSNER, Jacob, *Song of Songs Rabbah, God's Love for Us*, in: *What is Midrash? and A Midrash Reader*, Atlanta, Georgia, Scholars Press, 1994.

STELLER, H. E., *Preliminary Remarks to a New Edition on Shir haShirim Rabba*, in: *Rashi, 1040-1990, Hommage à Ephraïm E. Urbach*, szerk. Sed-Rajna, Gabrielle, Cerf, Paris, 1993, 301.

STEMBERGER, Günter, *Introduction to the Talmud and Midrash*, T&T Clark Edinburgh, 1996.

THEODOR, J., *Zur Komposition der agadischen Homilien*, *MGWJ* 28 (1879)271-275, 337-350, 408-418, 455-462, és 29 (1980) 19-23.

URBÁN Ilona Anna, *"Csókoljon meg engem szája csókjaival" midrása az Énekek éneke Rabbában*, in: *Vallástudományi Szemle*, 2011/1.(VII./I.).